

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 20.7.2005
KOM(2005) 334 v konečnom znení

2003/0329 (CNS)

Upravený návrh

SMERNICE RADY

ktorou sa mení a dopĺňa smernica 77/388/EHS, pokiaľ ide o miesto poskytovania služieb

(predložená Komisiou podľa článku 250, odsek 2 Zmluvy o ES)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1) KONTEXT NÁVRHU

- **Dôvody a ciele návrhu**

Keď Európska komisia prvýkrát prijala novú stratégiu pre DPH, modernizácia pravidiel o mieste poskytovania služieb bola označená ako jedna z budúcich priorít.

Potom nasledovalo bezprostredné všeobecné a podrobné prehodnotenie pravidiel, ktorými sa riadi miesto poskytovania služieb z celkového hľadiska. V súlade s usmerneniami pre budúce aktivity, ktoré určila Komisia, táto revízia sa riadila zásadou, že DPH by sa mala ukladať v mieste spotreby.

Jedným z hlavných dôvodov tohto prehodnotenia je ešte viac zjednodušiť pravidlá o DPH, ktoré sa uplatňujú na podnikateľov v súlade s cieľmi stanovenými v Lisabonskej stratégii.

- **Celkový kontext**

S cieľom zabezpečiť, aby pravidlá o mieste poskytovania služieb – a teda o mieste zdanenia – splňali cieľ, že daň by sa mala odvádzať krajine spotreby, navrhla Komisia zmenu a doplnenie pravidiel, ktorými sa riadi miesto poskytovania služieb osobám podliehajúcim dani tým, že sa také služby stanú všeobecne zdaniteľnými v členských štátoch, v ktorých sídli zákazník a zároveň sa rozšíri pôsobnosť mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti. Po implementácii by mali tieto zmeny zabezpečiť zdaňovanie v mieste spotreby.

Keďže sa vo veľkej miere uplatňujú podobné stanoviská, nebolo by logické ponechať pravidlá o službách osobám nepodliehajúcim dani nezmenené. Podľa súčasných pravidiel, ak neexistujú osobitné ustanovenia, sa tieto zdaňujú tam, kde sídli poskytovateľ služby. Ak sa také služby môžu poskytovať na diaľku a zákazník nesie celé bremeno DPH, existuje napriek všetkému riziko deformácie konkurenčných podmienok. Okrem toho rozdiely vo výške sadzieb DPH majú podstatnejší dosah v prípade poskytovania služieb zákazníkom nepodliehajúcim dani, keďže môžu ovplyvniť rozhodnutia spoločností premiestniť svoje aktivity.

S cieľom vyhnúť sa ďalším komplikáciám v obchode by navrhované zmeny a úpravy pravidiel určujúcich miesto poskytovania služieb osobám nepodliehajúcim dani mali byť do veľkej miery v súlade s pravidlami navrhnutými na zdaňovanie podobných služieb poskytovaných osobám podliehajúcim dani. Navyše akákoľvek zmena by nemala spôsobiť zvýšenie administratívnych nákladov pre podnikateľov.

S cieľom zjednodušiť povinnosti podnikateľov, ktorí dodávajú tovar a poskytujú služby za hranicami, Komisia už navrhla mechanizmus centrálného prístupu, ktorý umožní podnikateľom splniť si všetky povinnosti vyplývajúce z DPH a týkajúce sa ich aktivít v celej EÚ, v členských štátoch, v ktorých sídlia. Tento mechanizmus by podnikateľom umožnil používať jedno identifikačné číslo pre DPH na dodávky poskytované v celej EÚ a podávať daňové priznania k DPH na jednom elektronickom portáli, z ktorého by sa potom automaticky odoslali do rôznych členských štátov, v ktorých podnikatelia dodávali tovar alebo poskytovali služby. Tento mechanizmus centrálného prístupu

uľahčí podnikateľom plniť si povinnosti, keď budú povinní zaplatiť DPH v členskom štáte, v ktorom nesídli, alebo nie sú iným spôsobom registrovaní na účely DPH.

Pomocou mechanizmu centrálneho prístupu bude členskému štátu, ktorý určil osobu podliehajúcu dani na účely DPH, poskytnutý úplný prehľad všetkých aktivít osoby podliehajúcej dani, ktoré uskutočňuje v celej EÚ. Týmto by sa mala udržať všeobecná kvalita kontrol a malo by sa zabezpečiť, že DPH bude v každom prípade v EÚ zaplatená. Na podrobnejšej úrovni budú potrebné dôkladné kontroly s cieľom overiť, či DPH bola správne zaplatená v správnom členskom štáte, a v prípade potreby zabezpečiť opravu.

Zdaňovaním služieb poskytovaných osobám nepodliehajúcim dani v mieste spotreby sa zabezpečí, že vplyv sadziieb DPH na miesto poskytovania služieb bude vždy neutrálny. Bez ohľadu na to, kde sídli osoba podliehajúca dani, ktorá uskutočňuje plnenie, či už v EÚ alebo mimo EÚ, služba bude zdanená a to takou sadzbou, ktorá sa uplatňuje v členskom štáte spotreby. Keďže v súčasnosti sa nedá dosiahnuť ďalšia harmonizácia sadziieb DPH, členské štáty by mohli slobodne, v rámci súčasného režimu DPH, stanoviť sadzby DPH bez väčších rizík deformácie konkurenčných podmienok pri týchto plneniach.

- **Súčasná ustanovenia týkajúce sa návrhu**

Poskytovanie služieb medzi osobami podliehajúcimi dani sa riešilo v skoršom návrhu predloženom Komisiou (KOM(2003) 822). Napriek tomu, že navrhované zmeny sa vzťahovali len na osoby podliehajúce dani, tento návrh zahŕňal tiež nový súbor pravidiel, ktorý mal nahradiť existujúce pravidlá o mieste poskytovania služieb. S cieľom uskutočniť druhú a konečnú časť reformy o pravidlách týkajúcich sa miesta poskytovania služieb, ktorá bude pokrývať služby poskytované osobami podliehajúcimi dani zákazníkom nepodliehajúcim dani, bude potrebné zmeniť a doplniť tento návrh, ktorý ešte musí Rada prijať.

- **Súlady s inými oblasťami politiky a cieľmi Únie**

Nepoužiteľné.

2) KONZULTÁCIE SO ZÚČASTNENÝMI STRANAMI A HODNOTENIE DOSAHU

- **Konzultácie so zúčastnenými stranami**

Konzultačné metódy, hlavné vybrané sektory a všeobecný profil respondentov.

Počas niekoľkých posledných mesiacov prebiehali konzultácie s členskými štátmi v pracovnej skupine Komisie s cieľom hlbšie prediskutovať problémy týkajúce sa pravidiel poskytovania služieb a navrhnúť čo najvhodnejšie riešenie. Navyše vo februári a v marci tohto roku sa uskutočnili verejné konzultácie na túto tému. Bolo doručených viac ako 70 písomných odpovedí od priemyselných združení a podnikov z rozličných sektorov a krajín. Medzi hlavné sektory, ktoré sa zúčastnili na konzultáciách, patria telekomunikácie a elektronické obchodovanie, doprava, konzultačné a právnické firmy, reštaurácie a cestovné kancelárie, automobilové lízingové spoločnosti, priemysel a niektoré finančné inštitúcie.

Zhrnutie reakcií a spôsoby, akými sa zohľadňujú

Väčšina odpovedí sa vzťahovala na časť návrhu, ktorou sa menia dopĺňajú pravidlá o mieste poskytovania služieb na diaľku a podľa ktorej by sa tieto služby zdaňovali v členskom štáte zákazníka. Podľa respondentov by to príslušným sektorom prinieslo ďalšie administratívne bremená a viedlo by to k sérii praktických problémov, ktoré by bolo potrebné vyriešiť. Napriek tomu, že tieto komentáre sú legitímne, Komisia stále verí, že sú potrebné nové pravidlá na zabezpečenie zdaňovania v mieste spotreby a na odstránenie deformácie hospodárskych podmienok spôsobenej premiestňovaním podnikov do členských štátov, v ktorých sa uplatňujú nižšie sadzby DPH.

Bolo doručených mnoho komentárov s návrhom zmeniť miesto poskytovania služieb v oblasti prepravy cestujúcich. Napriek tomu, že niektoré podniky tento návrh podporovali, postavila sa proti nemu silná opozícia, predovšetkým zo strany aerolínií, ktoré sa obávali, že nové pravidlá by mohli viesť členské štáty k zrušeniu súčasného oslobodenia od dane. Z väčšiny odpovedí bolo vidieť, že miesto zdanenia sa nepovažuje za hlavný problém. Namiesto toho skutočnými problémami sú oslobodenia od dane uplatňované v členských štátoch a nerovnosť pri zaobchádzaní so vzdušnou a cestnou dopravou v oblasti DPH. Silný dôraz sa tiež kládol na praktické problémy, ktoré by prinieslo zdaňovanie týchto služieb. Na tomto pozadí sa rozhodlo, že toto pravidlo sa meniť nebude.

Cestovné kancelárie a poskytovatelia hromadných turistických zájazdov vyjadrili vážne znepokojenie týkajúce sa návrhu zmeniť a doplniť pravidlá, ktorými sa riadi miesto poskytovania služieb poskytovaných sprostredkovateľom, pretože vrátiť sa k všeobecnému pravidlu, ako sa navrhuje, by mohlo podnikateľov viesť k premiestneniu ich činnosti do iných členských štátov alebo dokonca do nečlenských krajín. Tvrdili, že napriek tomu, že v niektorých prípadoch sa súčasné pravidlá ťažko uplatňujú, najlepšie zabezpečujú zdaňovanie v mieste spotreby. V tomto návrhu sa tieto komentáre zohľadňujú a ponechávajú sa súčasné pravidlá pre tento typ služieb.

Spoločnosti na prenájom a lízing automobilov silne podporovali uplatňovanie podobných pravidiel na služby, ktoré poskytujú, či je zákazník osobou podliehajúcou alebo nepodliehajúcou dani. Rovnako súhlasili aj s rozdielnym zaobchádzaním v prípade dlhodobého lízingu a krátkodobého prenájmu. Boli predložené viaceré kritéria na zdaňovanie týchto služieb, napr. miesto skutočného užívania, miesto, kde je auto zaregistrované atď. V tomto návrhu smernice sa tieto komentáre zohľadňujú ustanovením, že miesto poskytovania krátkodobého prenájmu by malo byť pre služby B2B a B2C totožné, zatiaľ čo všetky dlhodobé lízingy dopravných prostriedkov pre osoby podliehajúce dani aj pre osoby nepodliehajúce dani, by sa mali zdaňovať v mieste, v ktorom sídli zákazník. Toto je odpoveďou na obavy vyjadrené v tomto sektore, v opačnom prípade by sa mohli spoločnosti premiestniť do členských štátov, v ktorých sa uplatňujú nízke sadzby DPH.

Sektor reštauračných a stravovacích služieb podporoval predovšetkým návrhy zo strany Komisie zdaňovať reštauračné služby tam, kde sa fyzicky poskytujú alebo, ak sa poskytujú v dopravnom prostriedku, v mieste, kde sa doprava začala. Miesto poskytovania týchto služieb sa preto náležite zmení a doplní.

V dňoch 3. februára až 4. apríla 2005 sa uskutočnili verejné konzultácie prostredníctvom

internetu. Komisia dostala 71 odpovedí. Výsledky sú k dispozícii na http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/common/consultations/tax/index_en.htm.

- **Zhromažďovanie a využívanie expertízy**

Externá expertíza nebola potrebná.

- **Posúdenie dosahu**

V oblasti nepriamych daní sú potrebné všeobecné pravidlá týkajúce sa miesta poskytovania služieb s cieľom vyhnúť sa prípadom dvojitého zdanenia alebo nezdanenia príslušných hospodárskych subjektov. Najlepším spôsobom na dosiahnutie tohto výsledku pri zabezpečení čo najväčšej flexibility pre členské štáty je iniciatíva Komisie.

Pri príprave nových právnych predpisov Spoločenstva v oblasti DPH, ktoré majú priamy dosah na podniky, ako v prípade tohto návrhu, sa Komisia domnieva, že je potrebné konzultovať nielen s daňovými správami, ale aj s ďalšími zúčastnenými stranami. S cieľom pripraviť tento nový návrh Komisia najskôr v januári 2005 prediskutovala všeobecné zásady s členskými štátmi v skupine Komisie. Po tom nasledovala verejná konzultácia prostredníctvom internetu. Rozsiahle neformálne kontakty s podnikateľskou obcou sa posilnili aktívnou účasťou na stretnutiach a fórach na túto tému a organizovaním bilaterálnych rokovaní s príslušnými sektormi.

Výsledky tohto konzultačného procesu sa v čo najväčšej miere zohľadnili a následne opätovne predložili členským štátom. Výsledkom je tento návrh smernice Rady, v ktorom sú dôkladne vyvážené potreby kontroly, správneho pridelenia príjmov z DPH daňovým správam a jednoduchých, spoločných a jasných pravidiel pre podnikateľov.

3) PRÁVNE ČASTI NÁVRHU

- **Zhrnutie navrhovaných opatrení**

Cieľom tohto návrhu je zmeniť a doplniť určité ustanovenia v šiestej smernici o DPH, ktorými sa riadi miesto poskytovania služieb zákazníkom nepodliehajúcim dani. Tieto zmeny sa navrhujú s cieľom zabezpečiť zdaňovanie služieb v mieste spotreby a vyhnúť sa premiestňovaniu spoločností.

- **Právny základ**

Článok 93 Zmluvy o ES.

- **Zásada subsidiarity**

Zásada subsidiarity sa uplatňuje do tej miery, že návrh nespadá do výlučnej pôsobnosti Spoločenstva.

Členské štáty nemôžu dostatočne dosiahnuť ciele tohto návrhu z týchto dôvodov:

Poskytovanie služieb môže zahŕňať viac ako jeden členský štát. Preto sú všeobecné pravidlá, ktorými sa riadi miesto poskytovania služieb na účely DPH, rozhodujúce.

Je jasné, že keby mali členské štáty uplatňovať individuálne pravidlá, ktorými sa riadi miesto poskytovania služieb v oblasti DPH, mohlo by to viesť k dvojitému zdaňovaniu alebo nezdaňovaniu. Toto by značne poškodilo záujmy členských štátov, ako aj podniky EÚ.

Ciele návrhu sa lepšie dosiahnu prostredníctvom činnosti na úrovni Spoločenstva z týchto dôvodov:

Ak sa má zabezpečiť neutralita systému DPH, musí sa odstrániť riziko dvojitého zdanenia alebo nezdanenia. Najlepším spôsobom na dosiahnutie tohto cieľa je návrh Komisie, ktorým sa stanovujú pravidlá na určenie miesta poskytovania služieb.

Takýmto spôsobom by v zásade nemalo dochádzať k žiadnym prípadom dvojitého zdanenia alebo nezdanenia.

Iniciatíva na úrovni Spoločenstva, ktorou sa vytvorí jediné miesto poskytovania konkrétnej služby, je vhodným nástrojom na riešenie tejto problematiky.

Z tohto dôvodu návrh spĺňa zásadu subsidiarity.

- **Zásada proporcionality**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality z nasledujúcich dôvodov:

Je to návrh smernice, ktorý musia členské štáty implementovať do svojich vnútroštátnych právnych predpisov. Tento nástroj sa všeobecne používa pre iniciatívy Komisie v oblasti nepriamych daní a ponecháva členským štátom priestor na samostatné konanie.

Základným cieľom tohto návrhu je zabezpečiť, aby bolo poskytovanie služieb zdanené, v čo najväčšej možnej miere, v mieste skutočnej spotreby. Navyše tento návrh nebude viesť k ďalším administratívnym bremenám pre správy daní, neprinesie ani neprimerané administratívne bremená pre podniky, a tak bude v súlade s cieľmi stanovenými v Lisabonskej stratégii.

- **Výber nástrojov**

Navrhovaný nástroj: smernica.

Iné prostriedky by neboli vhodné z týchto dôvodov:

Tento návrh je zmenou a doplnením k predchádzajúcemu návrhu smernice Rady, ktorý predložila Komisia, a preto je vo forme smernice. Tento zmenený a doplnený návrh sa predkladá podľa článku 250 ods. 2 Zmluvy o ES a zohľadňuje zásady subsidiarity a proporcionality.

4) **VPLYV NA ROZPOČET**

Návrh nemá nijaký vplyv na rozpočet Spoločenstva.

5) **ĎALŠIE INFORMÁCIE**

- **Simulácia, skúšobná fáza a prechodné obdobie**

Tento návrh mal alebo bude mať prechodné obdobie.

- **Korelačná tabuľka**

Členské štáty sú povinné oznámiť Komisii znenie vnútroštátnych ustanovení transponujúcich smernicu, ako aj o korelačnej tabuľke medzi týmito ustanoveniami a touto smernicou.

- **Podrobné vysvetlenie návrhu**

ZÁKLADNÉ PARAMETRE

Podľa stanovenej zásady sa DPH považuje za spotrebnú daň. Akékoľvek zmeny pravidiel, ktorými sa riadi miesto poskytovania služieb, by sa preto v čo najväčšej možnej miere mali riadiť zásadou, že zdaňovať by sa malo v mieste, v ktorom dochádza ku skutočnej spotrebe. Nemalo by to však viesť k ďalším povinnostiam, ktoré by sa mohli považovať za neprimerané, zaťažujúce a nepraktické.

Na rozdiel od DPH zo služieb poskytovaných osobám podliehajúcim dani, nie je možné aby si DPH zo služieb poskytovaných osobám nepodliehajúcim dani (konečným spotrebiteľom) zákazník odpočítal. Keďže neodpočítateľná DPH predstavuje časť príjmov členských štátov z DPH, je ešte dôležitejšie zabezpečiť, aby sa zásada zdaňovania v mieste spotreby monitorovala pri každej novej príležitosti.

VYSKYTUJÚCE SA PROBLÉMY A NAVRHOVANÉ ZMENY NÁVRHU KOMISIE KOM(2003) 822

Podľa všeobecného pravidla sa za miesto poskytovania služieb považuje miesto, kde má dodávateľ založený svoj podnik alebo kde má dodávateľ trvalé pôsobisko, z ktorého poskytuje služby, alebo v prípade neexistencie takéhoto miesta, miesto, kde má trvalé bydlisko alebo kde sa väčšinou zdržiava. Popri tom existuje množstvo výnimiek, ktoré nahrádzajú toto všeobecné pravidlo a môžu zmeniť miesto zdaňovania v závislosti od povahy poskytovanej služby.

Pokiaľ ide o služby poskytované osobám nepodliehajúcim dani, existujú výnimky pre služby týkajúce sa nehnuteľností, dopravy – osôb aj tovarov, kultúrnych, umeleckých, športových, vedeckých a vzdelávacích aktivít, prác na hmotnom hnutel'nom majetku a v osobitných prípadoch, pri nehmotných službách, vrátane autorských práv, patentov, reklamných služieb, služieb odborníkov (napr. technici, právnici atď.), poskytovania zamestnancov, prenájmania hmotného hnutel'ného majetku, telekomunikácií, rozhlasového a televízneho vysielania a služieb dodávaných elektronicky.

Štruktúra týchto pravidiel vytvára množstvo problémov, ktoré sa v prípadoch, keď sa služby poskytujú osobám nepodliehajúcim dani, ešte zhoršia, keď sa takéto služby môžu poskytovať na diaľku bez toho, aby sa zaviedli akékoľvek ochranné opatrenia.

1. Všeobecné pravidlo

V súčasnosti je všeobecným pravidlom zdaňovanie v mieste, kde sídli dodávateľ. Vo

väčšine prípadov vedie toto pravidlo k zdaňovaniu v mieste skutočnej spotreby. Toto určite platí pre služby poskytované na miestnej úrovni. Je to zároveň pravidlo, ktoré poskytovateľ služby ľahko uplatňuje, pretože všetko, čo potrebuje vedieť, sú právne predpisy pre DPH a sadzby DPH v jeho vlastnom členskom štáte.

Zatiaľ čo zdaňovanie v mieste spotreby by sa dalo najlepšie dosiahnuť pomocou zdaňovania služieb v mieste, kde sa skutočne využívajú, skúsenosti poukazujú na to, že v mnohých prípadoch je veľmi zložitá určiť, kde sa služba využíva. Napriek tomu, že z prísneho pohľadu teórie o DPH je toto možno najsprávnejšie pravidlo na uplatňovanie s cieľom dosiahnuť úplný súlad s povahou DPH, ktorá predstavuje spotrebnú daň, nepovažuje sa za vhodné ako všeobecné pravidlo, najmä z dôvodu praktických problémov, ktoré sa spájajú s určovaním tohto miesta v prípadoch, keď sa služba využíva v rozličných jurisdikciách. Týmto by sa rovnako vytvorilo zbytočné administratívne bremeno pre podniky.

Druhou možnosťou by bolo zdaňovať každé poskytovanie služieb osobám nepodliehajúcim dani v mieste, v ktorom sídli zákazník. Takéto riešenie by však tiež uvalilo neúmerne administratívne bremená na podnikateľov, pretože by museli zakaždým určovať miesto, v ktorom sídli ich klient a pri neexistencii mechanizmu centrálného prístupu by sa museli zaregistrovať v každom členskom štáte, v ktorom majú zákazníkov nepodliehajúcich dani a vyberať a uhrádzať daň týmto členským štátom. Týmto by sa tiež uvalili ďalšie administratívne bremená na daňové správy a zároveň by to neprinieslo žiadne osobitné výhody, pokiaľ ide o kvalitu kontroly. Toto rozhodne nie je v súlade so závermi prijatými na samite v Lisabone. Vzhľadom na to, že neexistuje mechanizmus, ktorý by umožnil vyberať daň v členských štátoch spotreby bez toho, aby spôsobil zbytočné administratívne komplikácie, nie je reálne zdaňovať všetky služby poskytované konečným spotrebiteľom v mieste spotreby.

Týmto bremenám sa dá predísť, ak sa súčasné pravidlo ponechá ako všeobecné pravidlo. Vo väčšine prípadov sa pomocou tohto pravidla dosiahne cieľ zdanenia v mieste spotreby a dodávateľ ho môže jednoducho uplatňovať tak, že uplatňuje svoje vlastné vnútroštátne pravidlá pre DPH a nemusí kontrolovať totožnosť zákazníka. Toto dokazuje mnoho odpovedí prijatých počas verejnej konzultácie. S prihliadnutím na uvedené sa navrhuje ponechať miesto sídla poskytovateľa služby ako všeobecné pravidlo.

2. Osobitné pravidlá

Napriek tomu, že vo väčšine prípadov základné pravidlo skutočne vedie k zdaneniu v mieste skutočnej spotreby, existuje niekoľko oblastí, v ktorých sú potrebné osobitné pravidlá. Ide o oblasti, v ktorých by pokračovanie v uplatňovaní existujúcich pravidiel spôsobilo praktické ťažkosti pre podniky, keby sa navrhované zaobchádzanie so službami B2B prijalo bez zodpovedajúcej zmeny pre B2C; alebo v ktorých by sa existujúce pravidlá mohli považovať za neadekvátne alebo nepraktické; alebo v ktorých súčasné pravidlá nie sú v súlade so zásadou zdaňovania v mieste spotreby v oblasti s veľkým finančným významom. V niektorých ďalších oblastiach sa zohľadnenie bremena, jednoduchosť a dodržiavanie zásady zdaňovania v mieste spotreby prikláňali viac smerom k ponechaniu súčasných osobitných pravidiel. Vybrali sa nasledujúce prípady, v ktorých sa považuje za nevyhnutné povoliť určité výnimky zo všeobecného pravidla z administratívnych dôvodov ako aj z dôvodov politiky:

2.1. Nehnuteľný majetok (súčasný článok 9 ods. 2 písm. a))

Prvou potrebnou výnimkou by bolo ponechať súčasné pravidlo, pokiaľ ide o služby týkajúce sa nehnuteľného majetku. Toto pravidlo je dostatočne zrozumiteľné na uplatňovanie a všeobecne vedie k zdaneniu v mieste, kde sa služba využíva. Navyše tento sektor je často predmetom oslobodenia od dane, ktoré zasa ovplyvňujú práva na odpočet.

keďže už Komisia navrhla, v návrhu pre služby B2B ponechať túto výnimku, ktorá sa vzťahuje na služby osobám podliehajúcim dani aj osobám nepodliehajúcim dani, nie sú potrebné žiadne ďalšie zmeny.

2.2. Preprava cestujúcich (súčasný článok 9 ods. 2 písm. b))

Služby prepravy cestujúcich sa v súčasnosti ako výnimka zdaňujú v pomere k prekonaným vzdialenostiam. Uplatňovať toto pravidlo na vnútornom trhu bez daňových hraníc je nepraktické a zložité. Z uvedeného vyplýva, že autobusová spoločnosť, ktorá prepravuje turistov z Paríža do Amsterdamu, musí uplatňovať francúzsku, belgickú a holandskú DPH pre každú príslušnú časť cesty a hradiť zodpovedajúcu výšku DPH daňovému orgánu v každom z týchto členských štátov. V praxi je toto pravidlo dosť zaťažujúce a dá sa len ťažko uplatňovať zo strany zúčastnených prevádzkovateľov.

Keďže bolo zložité venovať sa tejto otázke len pokiaľ ide o osoby podliehajúce dani bez toho, aby sa zohľadnili služby tohto typu pre osoby nepodliehajúce dani, tento problém sa v pôvodnom návrhu pre služby B2B neriešil. Namiesto toho sa riešenie tejto otázky ponechalo na budúci návrh pre B2C.

Zohľadnila sa možnosť zdaňovania služieb prepravy cestujúcich bez ohľadu na použitý prostriedok v mieste, kde sa doprava začala. Toto by bolo v súlade s predchádzajúcimi opatreniami a v zhode s tým, čo sa navrhlo v minulosti, ale nemalo by to priniesť zmeny vo výške sadzieb a oslobodeniach od dane, ktoré sa v súčasnosti uplatňujú na služby prepravy cestujúcich v rôznych členských štátoch. Aj napriek tomu, ako sa ukázalo v predchádzajúcich diskusiách, týmto pravidlom by sa nevyhnutne nevyriešila táto záležitosť. Namiesto toho by možno prinieslo ďalšie problémy, keďže by poskytlo možnosť na vyhnutie sa dani pomocou premiestnenia dopravných služieb.

Z odpovedí počas konzultácie sa zdá, že len zmena v pravidlách o mieste poskytovania služieb by nebola postačujúca na vyriešenie problémov, ktoré sa v tomto sektore objavujú. Preto napriek ťažkostiam so súčasnými pravidlami, mnohí by stále uprednostnili ich ponechanie, kým Komisia nepredloží návrh, ktorý bude riešiť nielen miesto poskytovania služieb prepravy cestujúcich, ale aj odstránenie súčasnej deformácie konkurenčných podmienok medzi rôznymi dopravnými prostriedkami, pokiaľ ide o sadzby DPH a oslobodenie od dane, ktoré členské štáty v súčasnosti uplatňujú v tomto sektore. Spoločnosti, ktoré v súčasnosti musia za svoje služby prepravy cestujúcich účtovať DPH, neboli presvedčené, že zdaňovanie v mieste, kde sa doprava začala, by problémy vyriešilo.

Existujúce pravidlo, podľa ktorého sa služby prepravy cestujúcich zdaňujú na základe prekonaných vzdialeností, zabezpečuje, že daň sa odvádza do členského štátu spotreby. Nahradenie tohto pravidla zdaňovaním v mieste, kde sa začala preprava – jediná

realizovateľná možnosť uvedená v štúdiách uskutočnených pre Komisiu – by nepokrylo dopravné služby zdaňované v mieste spotreby v rovnakej miere. Okrem toho bremeno spočívajúce v rozdelení ceny podľa vzdialeností prekonaných v každom členskom štáte by sa pomocou mechanizmu centrálného prístupu zmenšilo.

Za týchto okolností Komisia navrhuje ponechať existujúce pravidlo nezmenené. S cieľom lepšie vyjadriť súčasné znenie sa pôvodné predložené znenie čiastočne upravuje.

2.3. Preprava tovarov v rámci Spoločenstva (súčasný článok 28b časť C) ods. 2)

Podľa súčasného pravidla je miestom poskytovania služieb, v prípade služieb prepravy tovarov v rámci Spoločenstva poskytovaných osobám nepodliehajúcim DPH, miesto odoslania. Vyplýva z toho, že dopravná spoločnosť, ktorá uskutočňuje cezhraničné sťahovanie pre osobu nepodliehajúcu dani, musí uhradiť DPH v členskom štáte, kde sa doprava začala. Takýmto spoločnostiam preto vzniká daňová povinnosť odvodu DPH vo všetkých členských štátoch, z ktorých uskutočňujú sťahovanie.

Napriek tomu, že sa to považuje za značnú záťaž pre zúčastnených podnikateľov, nebolo by vhodné vrátiť sa späť ku všeobecnému pravidlu alebo k prekonanej vzdialenosti. Obavu vyvoláva skutočnosť, že zdaňovanie takýchto služieb v mieste, kde sídli dodávateľ, by mohlo viesť k premiestneniu dodávateľa do členského štátu s výhodnejšou sadzbou DPH alebo dokonca do nečlenskej krajiny. Túto obavu vyjadril celý rad respondentov vo verejnej konzultácii. Za týchto okolností sa uprednostňuje ponechanie tejto výnimky, na ktorú sú teraz prevádzkovatelia zvyknutí.

Základnou nevýhodou tohto pravidla je, že núti dopravné spoločnosti plniť si všetky povinnosti vyplývajúce z DPH v každom členskom štáte, v ktorom sa sťahovanie začalo. Tento problém by sa však dal do veľkej miery vyriešiť uplatňovaním mechanizmu centrálného prístupu, ktorý by týmto spoločnostiam umožnil sústrediť tieto povinnosti v jednom mieste.

2.4. Reštauračné a stravovacie služby (súčasný článok 9 ods. 1)

Reštauračné služby zahŕňajú množstvo zariadení a aktivít, pri ktorých je poskytovanie stravy len jednou zložkou a pri ktorých vo veľkej miere prevládajú služby. Takéto služby, ktoré majú hmotný charakter a poskytujú sa na okamžitú spotrebu v ľahko určiteľnom mieste, by mali byť, ako výnimka, zdanené tam, kde sa služba fyzicky vykonáva. Aj keď je toto miesto často rovnaké ako miesto, v ktorom sídli poskytovateľ služby, čo je v súčasnosti určujúcim faktorom pri zdaňovaní takýchto služieb, nie je to vždy tak, najmä v prípade stravovacích služieb. Ak to tak nie je, pravidlo, podľa ktorého miesto poskytovania služby je miesto, v ktorom sa služba fyzicky vykonáva, lepšie odráža skutočné miesto, v ktorom sa takéto služby na akékoľvek účely využívajú. Rovnako zabezpečuje rovnaké podmienky medzi poskytovateľmi takýchto služieb.

S cieľom dosiahnuť tento výsledok sa do článku 9f ods. 1 vkladá sa nové písmeno d).

Toto pravidlo by sa však nemalo uplatňovať na poskytovanie reštauračných alebo stravovacích služieb na palubách lodí, lietadiel a vo vlakoch počas služby prepravy cestujúcich, pretože by bolo veľmi zložité určiť, kde sa služba fyzicky vykonáva. Namiesto toho by sa takéto služby mali zdaňovať v súlade s dodávkami tovarov na

palube dopravného prostriedku v mieste, v ktorom sa začína služba prepravy cestujúcich.

Preto sa navrhuje vložiť do článku 9d ods. 1 nový druhý pododsek, ktorý stanovuje, že miesto poskytovania reštauračných alebo stravovacích služieb zákazníkom podliehajúcim dani na palube lodí, lietadiel alebo vo vlakoch počas služby prepravy cestujúcich bude miesto, kde sa začala dopravná služba. Podobné ustanovenie sa vloží do článku 9f ako nový druhý odsek týkajúci sa poskytovania takýchto služieb zákazníkom nepodliehajúcim dani.

2.5. Prenajímanie dopravných prostriedkov (súčasný článok 9 ods. 1)

Prenajímanie dopravných prostriedkov sa považuje za službu neposkytovanú v mieste používania dopravného prostriedku, ale za účelom zjednodušenia a v súlade so všeobecným pravidlom, v mieste, kde je založený podnik dodávateľa. Keďže dopravný prostriedok môže ľahko prechádzať cez hranice, toto pravidlo vhodným spôsobom nezabezpečuje, že daň sa odvádza do členského štátu spotreby. Na riešenie tejto otázky je potrebná osobitná úprava.

Keďže je ťažké alebo dokonca nemožné určiť miesto použitia dopravného prostriedku, treba zaviesť praktické pravidlo na účtovanie DPH. V návrhu pre služby B2B sa tento problém riešil prenesením miesta zdanenia, v prípade dlhodobého lízingu dopravného prostriedku, na miesto, v ktorom sídli zákazník na základe všeobecného pravidla. Len v prípade krátkodobého prenájmu by miestom poskytovania služby na základe návrhu pre služby B2B bolo miesto, v ktorom sídli poskytovateľ, pokiaľ sa dopravný prostriedok používa v tom istom členskom štáte. V praxi to znamená zdaňovanie v mieste, v ktorom zákazník podliehajúcim dani prevezme dopravný prostriedok, okrem prípadu, keď poskytovateľ sídli v inom členskom štáte.

Nebolo by žiaduce používať odlišný súbor pravidiel pre prenájom dopravného prostriedku v závislosti od toho, či zákazník je alebo nie je osobou podliehajúcou dani. Z odpovedí počas verejnej konzultácie jasne vyplýva, že toto by bolo hlavnou príčinou obáv v zúčastnených sektoroch. S cieľom dosiahnuť konzistentnosť bolo by logické zosúladiť pravidlá pre služby B2C so zaobchádzaním navrhovaným pre služby B2B.

Pokiaľ ide o krátkodobé prenájom, týmto by sa vyšlo potrebe prenájomajúcej spoločnosti overovať, či je zákazník súkromnou osobou alebo osobou podliehajúcou dani. Spoločnosť by jednoducho účtovala DPH v členskom štáte, v ktorom osoba prevezme dopravný prostriedok s cieľom používať ho tam krátkodobo. Pokiaľ ide o dlhodobý lízing, obavy, ktoré vyjadril sektor v súvislosti so službami B2B, sa vzťahujú rovnako na služby B2C. Súčasná pravidla, ktoré spočívajú v zdaňovaní v mieste sídla poskytovateľa, vedie k premiestňovaniu spoločností na prenájom áut do členských štátov, ktoré uplatňujú nižšie sadzby DPH pre lízing áut, alebo ktoré v prípade firemných zákazníkov povoľujú výhodnejšie pravidlá odpočtov. Preto treba zaviesť pravidlá, ktoré zabezpečia, že DPH sa bude platiť v členskom štáte spotreby. Z praktických dôvodov sa za tento štát považuje štát, v ktorom sídli zákazník. Ak je zákazníkom osoba nepodliehajúca dani, za daň by mal zodpovedať poskytovateľ. Praktická nevýhoda pre poskytovateľov spočíva v tom, že sú nútení plniť povinnosti DPH v každom členskom štáte, v ktorom majú zákazníkov nepodliehajúcich dani. Tento problém by sa však dal do veľkej miery vyriešiť uplatňovaním mechanizmu centrálného prístupu, ktorý by týmto spoločnostiam umožnil sústrediť tieto povinnosti v jednom

mieste.

Preto sa navrhuje vložiť nový odsek 3 do článku 9f, ktorým sa ustanovuje, že miesto poskytovania služby v prípade dlhodobého lízingu zákazníkom nepodliehajúcim dani bude miesto, kde sídli zákazník, kde má trvalé bydlisko alebo kde sa väčšinou zdržiava. Pri krátkodobom prenájaní by miestom poskytovania služby bolo miesto, v ktorom sa dopravný prostriedok v skutočnosti poskytol k dispozícii osobe nepodliehajúcej dani. V tomto odseku je tiež zahrnuté vymedzenie pojmu dlhodobý lízing.

2.6. Výstavy, obchodné veľtrhy, kultúrne podujatia, ocenenie huteľného hmotného majetku a práce na huteľnom hmotnom majetku (súčasný článok 9 ods. 2 písm. c))

Pokiaľ ide o kultúrne, umelecké, športové, zábavné alebo podobné služby, súčasné pravidlo určuje zdaňovanie v mieste, kde sa tieto služby fyzicky realizujú. Toto sa vzťahuje rovnako na služby týkajúce sa ocenení huteľného hmotného majetku a prác na huteľnom hmotnom majetku. Celkovo sa uznáva, že v konečnom dôsledku povedie toto pravidlo k zdaňovaniu v mieste, kde dochádza k spotrebe. Zmena a doplnenie súčasného pravidla by mohli spôsobiť ďalšie problémy (napr. premiestnenie podnikateľov) a rozhodne by sa vzdiali od zásady zdaňovania v mieste spotreby. Čo sa týka administratívnych bremien pre zúčastnených dodávateľov, tieto by sa mohli minimalizovať pomocou mechanizmu centrálného prístupu.

Hoci by sa súčasné pravidlo malo ponechať nezmenené, musí sa zabezpečiť, aby sa toto pravidlo vzťahovalo len na služby, ktoré si vyžadujú prítomnosť človeka. V opačnom prípade poskytovatelia služieb, ktoré sa môžu poskytovať bez prítomnosti človeka, najmä odborná príprava a vyučovanie na diaľku, by sa mohli premiestniť do členských štátov, ktoré uplatňujú výhodnejšie sadzby DPH pre takéto služby, predovšetkým, keď sa poskytujú zákazníkovi, ktorí nemajú nárok na odpočítanie vstupnej DPH. Preto by sa mali služby zdaňovať v mieste, kde sa nachádza zákazník, rovnakým spôsobom ako ďalšie služby, ktoré sa môžu poskytovať na diaľku.

Na dosiahnutie tohto výsledku sa článok 9f ods. 1 písm. c) zmení a doplní, s cieľom vylúčiť z neho vyučovanie poskytované bez fyzickej prítomnosti poskytovateľa služby.

2.7. Služby, ktoré sa môžu poskytovať na diaľku (súčasný článok 9 ods. 1)

Služby dodávané elektronicky, telekomunikačné služby a služby rozhlasového a televízneho vysielania, ako aj vyučovanie na diaľku sa môžu poskytovať a poskytujú sa na diaľku osobám nepodliehajúcim dani. Aj finančné služby sa v čoraz väčšej miere poskytujú týmto spôsobom. Keď sa tieto služby poskytujú osobám podliehajúcim dani, zdaňujú sa v členskom štáte zákazníka - pravidlo, ktoré sa v novom návrhu pre služby B2B ponechalo. Keď sa tieto služby poskytujú osobám nepodliehajúcim dani, zdaňujú sa v mieste, kde sídli dodávateľ.

Vzhľadom na jednoduchý spôsob, akým sa môžu tieto služby poskytovať, existuje veľmi reálne riziko, že rozhodnutie dodávateľa, kde umiestni svoj podnik, by mohlo byť ovplyvnené otázkami týkajúcimi sa sadzby DPH, a v ešte väčšej miere, keď sa služby poskytujú zákazníkovi, ktorí znášajú plné zaťaženie DPH. Existuje empirický dôkaz, že po prijatí nových pravidiel pre elektronické služby začali poskytovatelia elektronických služieb, sídliači mimo EÚ, so stálym zriaďovaním v členských štátoch s najvýhodnejšími sadzbami DPH, odkiaľ poskytovali služby všetkým svojim zákazníkom

po celej EÚ. Podobne spoločnosti EÚ menia svoje sídlo s cieľom využívať túto konkurenčnú výhodu.

Všeobecná zásada zdaňovania v mieste spotreby sa potom už nedodržiava, podobne ako zásada obchodovania za rovnakých podmienok. Toto je príčinou obáv vo viacerých členských štátoch, ako sa zdôraznilo pri viacerých príležitostiach a naposledy počas diskusií Rady o návrhu pre služby B2B.

Pre tieto typy služieb poskytovaných osobám nepodliehajúcim dani by sa miesto zdaňovania malo zmeniť z miesta, kde sídli dodávateľ, na miesto, kde sa nachádza zákazník, ktorý službu prijíma. V tomto štádiu by sa však táto výnimka nemala vzťahovať na finančné služby, z ktorých väčšina je v súčasnosti oslobodená od dane. Namiesto toho by sa mal zaobchádzaním s týmito službami zaoberať návrh o zdaňovaní finančných služieb.

Pri tomto pravidle by musel dodávateľ účtovať DPH v členských štátoch, v ktorých sídli jeho zákazníci alebo kde majú trvalé bydlisko, s použitím sadzby DPH platnej v každom konkrétnom členskom štáte. Toto je pravdepodobne dôvod, prečo bola počas verejnej konzultácie väčšina reakcií od spoločností, ktoré sa zúčastňujú na tomto type aktivít, negatívna. Povedie to skutočne k ďalším administratívnym bremenám pre týchto podnikateľov, ale väčšinu nevýhod, ktoré to môže priniesť, by mohli títo podnikatelia riešiť zvolením mechanizmu centrálného prístupu, čím by zostalo jediné miesto, kde sa musia splniť všetky povinnosti, a zabezpečili elektronické prostriedky na tento účel. Preto Komisia pevne verí, že týmto návrhom sa môže v plnej miere dosiahnuť zjednodušenie v tejto oblasti len pomocou mechanizmu centrálného prístupu. Bez tohto zjednodušenia by zmenené a doplnené pravidlá znamenali neprimerané administratívne bremená pre obchod a boli by vo veľkom rozpore s Lisabonskou stratégiou.

Toto pravidlo by sa vzťahovalo na všetkých dodávateľov, bez ohľadu na to, či sídli v EÚ alebo mimo nej. Takýmto spôsobom by sa s dodávateľmi, ktorí sídli v krajine mimo EÚ, zaobchádzalo rovnakým spôsobom ako s dodávateľmi, ktorí sídli v EÚ, a museli by takisto dodržiavať rovnaké pravidlá, vrátane povinnosti platiť DPH v každom členskom štáte, v ktorom sú povinní DPH odvádzať. V súčasnosti sa podľa osobitného dočasného pravidla zdaňuje poskytovanie služieb elektronickou formou dodávateľmi, ktorí sídli mimo EÚ, zákazníkom v EÚ, nepodliehajúcim dani, v mieste, kde sídli zákazník. Toto pravidlo spoločne s osobitnou schémou určenou v článku 26c smernice bolo dostatočne dodržiavané zo strany dodávateľov služieb dodávaných elektronicky, ktorí sídli mimo EÚ. Aj keď na prvom stupni je vyberanie dane v prvom rade záležitosťou členských štátov, v kontexte preskúmania fungovania smernice 2002/38/ES poskytli členské štáty Komisii informácie, na základe ktorých 30. júna 2004 bolo zaregistrovaných 617 osôb podliehajúcich dani so sídlom mimo EÚ, ktoré využili zjednodušenú schému. V uvedenom roku k 30. júnu 2004 odvedli tieto osoby podliehajúce dani so sídlom mimo EÚ DPH vo výške 90 315 000 eur.

Komisia tiež usporiadala v júni 2004 seminár v kontexte programu Fiskalis, na ktorom sa diskutovalo o praktickej implementácii smernice. Členské štáty vyjadrili uspokojenie s jej prínosom a uplatňovaním. Navrhovanými pravidlami by sa preto dočasné pravidlo v článku 9 ods. 2 písm. f) stalo trvalým. Časť, ktorá sa vzťahuje na článok 26c smernice, sa v súčasnosti rieši v rámci navrhovaného všeobecného mechanizmu centrálného prístupu.

Na dosiahnutie tohto výsledku sa v návrhu navrhuje ako prvé zrušiť článok 9g, ktorý sa zavedením nového článku 9g stane prebytočným. Ako druhé sa navrhuje nahradiť prvý odsek článku 9g znením, ktoré zahŕnie služby, ktoré sa môžu poskytovať na diaľku osobám nepodliehajúcim dani. Podľa tohto nového odseku 1 by sa v mieste, kde sídli zákazník nepodliehajúci dani, zdaňovali tieto služby: služby dodávané elektronicky, telekomunikačné služby, vysielacie služby a vyučovacie služby bez fyzickej prítomnosti poskytovateľa služby. Komisia sa domnieva, že je vhodnejšie sústrediť sa skôr na služby, pri ktorých je jasné skutočné riziko deformácie konkurenčných podmienok alebo premiestnenia obchodu, ako na zavedenie všeobecného opisu všetkých služieb, ktoré sa môžu poskytovať na diaľku.

Na záver, s cieľom umožniť podnikateľským subjektom, aby mohli pokračovať v uplatňovaní súčasných pravidiel určujúcich miesto zdaňovania služieb dodávaných elektronicky zákazníkom nepodliehajúcim dani, Komisia navrhuje, aby tieto pravidlá nadobudli účinnosť najneskôr 1. júla 2006.

2.8. Služby poskytované sprostredkovateľmi (súčasný článok 28c časť E) 3)

Keď sprostredkovatelia poskytujú služby konečným spotrebiteľom, ktorí nie sú zaregistrovaní na účely DPH, tieto služby sa zdaňujú v mieste, kde sa zdaňuje hlavné plnenie, ku ktorému sa viažu (dodávanie tovarov alebo poskytovanie služieb alebo nadobúdanie tovarov vo vnútri Spoločenstva). Keďže nie vždy je jednoduché uplatňovať toto pravidlo, uvažovalo sa o zdaňovaní služieb poskytovaných sprostredkovateľmi v mieste, kde sídli sprostredkovateľ. Akákoľvek takáto zmena však vyvoláva obavy, keďže služby poskytované sprostredkovateľmi so sídlom mimo Spoločenstva by unikli zdaneniu napriek tomu, že súvisia s aktivitami v EÚ. Z toho vyplývajúca deformácia konkurenčných podmienok by sa mohla ďalej zhoršiť premiestnením dodávateľov, dokonca aj v rámci EÚ, do členských štátov, ktoré uplatňujú nižšie sadzby DPH. Riziko je obzvlášť vysoké pre tento typ služieb, keďže si vyžadujú len malé materiálne vybavenie, kancelársky priestor atď. Takéto obavy má väčšina sektorov, ktoré sa zúčastnili na verejnej konzultácii, najmä dopravný sektor, poskytovatelia hromadných turistických zájazdov a cestovné kancelárie.

Na základe týchto argumentov a na základe skutočnosti, že nevýhody spojené s dodržiavaním ďalších pravidiel a deformáciou spôsobenou daňami jasne prevažujú nad výhodami plynúcimi z akejkoľvek zmeny systému v ktorom, aj keď nebol ideálny, boli podnikatelia schopní pracovať celé roky, Komisia navrhuje ponechať súčasné miesto poskytovania služieb sprostredkovateľmi zákazníkom nepodliehajúcim dani. Napriek tomu namiesto ponechania týchto pravidiel v ich súčasnej podobe, mali by sa radšej z dôvodu prehľadnosti zhrnúť do jediného ustanovenia. Na tento účel článok 9i, ktorý sa teraz stáva článkom 9h, sa má zmeniť a doplniť s cieľom jasne určiť, že miestom poskytovania takýchto služieb bude miesto, kde sa uskutočňuje hlavné plnenie. Výnimky ustanovené v pôvodnom znení článku 9i sa zrušujú, aby sa tak teraz zahrnuli všetky služby poskytované sprostredkovateľmi zákazníkom nepodliehajúcim dani.

2.9. Dodávatelia a príjemcovia so sídlom v krajine mimo EÚ (súčasný článok 9 ods. 2 písm. e) a f))

Keď sa služby, ktoré spadajú pod súčasný článok 9 ods. 2 písm. e) poskytujú zákazníkovi so sídlom mimo Spoločenstva, miesto poskytovania služby sa v súčasnosti

nachádza mimo Spoločenstva. Táto situácia by sa mala zachovať.

Keď služby elektronického obchodovania, telekomunikačné a vysielacie služby poskytuje dodávateľ so sídlom mimo EÚ, podľa súčasných pravidiel môže mať dodávateľ povinnosť odvieť DPH v členskom štáte, v ktorom sídli zákazník nepodliehajúci dani alebo v členskom štáte, v ktorom sa služba skutočne využíva. Tieto ustanovenia sa zavádzajú s cieľom zabezpečiť spravodlivé konkurenčné podmienky medzi dodávateľmi, či už so sídlom v EÚ alebo mimo EÚ, pri poskytovaní takýchto služieb zákazníkom v EÚ nepodliehajúcim dani. Tieto pravidlá sa ponechajú a začlenia sa do zrevidovaného článku 9h, ktorý sa stáva článkom 9g.

Berúc do úvahy, že na tieto ustanovenia sa v súčasnosti vzťahujú články 9g a 9h, navrhuje sa zmeniť a doplniť článok 9j, ktorý sa stane článkom 9i, tak, že sa zrušia odkazy na písmená h), j), k) a l).

2.10. Ustanovenie o predchádzaní vyhýbaniu sa dani (súčasný článok 9 ods. 3)

Súčasná pravidlá umožňujú členským štátom nahradiť ktorékoľvek z pravidiel, ktoré sa uplatňujú na miesto poskytovania, ak je potrebné vyhnúť sa dvojitej zdaneniu alebo nezdaneniu alebo predísť deformácii konkurenčných podmienok. Rozsah tohto pravidla je obmedzený, keďže sa vzťahuje len na dodávky, ktoré sa riadia článkom 9 ods. 2 písm. e). V návrhu pre služby B2B sa už navrhlo, aby sa toto pravidlo rozšírilo na všetky ustanovenia o mieste poskytovania služieb, vrátane osôb podliehajúcich dani i osôb nepodliehajúcich dani. Preto nie sú potrebné žiadne ďalšie zmeny.

2.11. Výmena informácií pomocou Systému výmeny informácií o DPH (VIES)

V pôvodnom návrhu Komisia navrhla zavedenie povinnosti pre osoby podliehajúce dani zahrnúť ich služby do súhrnných výkazov, aby sa tak mohli informácie vymieňať medzi členskými štátmi pomocou systému na výmenu informácií VIES s účinnosťou od 1. januára 2008. Bolo to preto, lebo v čase návrhu sa Komisia chystala uskutočniť štúdiu o realizovateľnosti zameranú na zlepšenie systému VIES. Táto štúdia je teraz ukončená a ukázala, že technicky je možné zahrnúť výmenu informácií o službách do súčasného systému VIES. Dátum začiatku oznamovacej povinnosti pre osoby podliehajúce dani bude preto rovnaký, ako dátum nadobudnutia účinnosti navrhovaných úprav, t.j. 1. júl 2006, a osobitný dátum 1. január 2008 sa zrušuje.

2.12. Technické zmeny v návrhu

Na záver je potrebný celý rad technických zmien s cieľom jasnejšie vyjadriť znenie ustanovení ako aj krížové odkazy na články zmenené a doplnené týmto návrhom.

V článku 1 ods. 2 sa odseky článku 9d očísľujú a vkladá sa nový odsek 2. Navyše sa do definície dlhodobého lízingu, ktorá teraz figuruje v odseku 3, dopĺňa krížový odkaz na odsek 1.

V článku 9e 1) sa slová „a služby sprostredkovateľov“ zrušujú, pretože teraz sú zahrnuté do nového článku 9h.

Článok 9g sa zrušuje a bývalé články 9 písm. h), 9 písm. i), 9 písm. j) a 9 písm. k) sa príslušne prečísľujú.

V článku 9g, keďže prvý odsek sa nahrádza novým odsekom 1, odkaz v odseku 2 sa príslušne upravuje a teraz znie „Na účely písm. b) odseku 1“.

V článku 1 ods. 3 úvodný návrh, ktorým sa mení a dopĺňa článok 12 ods. 3 písm. a), sa krížový odkaz na článok 9j písm. k) nahrádza odkazom na nový článok 9g ods. 1 písm. a).

V článku 1 ods. 4 písm. b) sa článok 21 v znení článku 28g, ku ktorému sa pridáva nový odsek 5, mení a dopĺňa tak, aby sa jasne uvádzalo číslo tohto nového odseku.

Podobne sa do znenia prvého pododseku článku 22 ods. 6 písm. b) v znení článku 28h, zmenenom a doplnenom článkom 1 ods. 5 návrhu pre služby B2B, dopĺňa odkaz na písm. b).

Šiesty pododsek, ktorý bol pôvodne článkom 1 ods. 5 písm. c) doplnený do článku 22 ods. 6 písm. b) v znení článku 28g, sa zrušuje.

Upravený návrh

SMERNICE RADY

ktorou sa mení a dopĺňa smernica 77/388/EHS, pokiaľ ide o miesto poskytovania služieb

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 93,

so zreteľom na návrh Komisie¹,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu²,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru³,

keďže:

- (1) Realizácia vnútorného trhu, globalizácia, deregulácia a technologické zmeny po vzájomnej kombinácii vyústili do nesmiernych zmien v množstve a štruktúre obchodu so službami. V čoraz väčšej miere je možné, aby sa mnohé služby poskytovali na diaľku. Reakciou na túto situáciu bolo postupné uskutočňovanie opatrení na jej riešenie v priebehu rokov a mnohé z definovaných služieb sa v súčasnosti v skutočnosti zdaňujú na základe zásady miesta určenia.
- (2) Riadne fungovanie vnútorného trhu si vyžaduje zmenu a doplnenie smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu - spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia⁴, pokiaľ ide o miesto poskytovania služieb, na základe stratégie Komisie pre modernizáciu a zjednodušenie fungovania **spoločného** systému DPH⁵.
- (3) Pre všetky dodávky služieb by v zásade malo byť miestom zdaňovania miesto, kde dochádza ku skutočnej spotrebe. Ak by sa malo všeobecné pravidlo ~~pravidlá~~ pre miesto poskytovania služieb nahradiť takýmto spôsobom, ~~stále by bolo potrebné použiť~~ **stále by boli potrebné** určité výnimky z tohto všeobecného pravidla z administratívnych aj politických dôvodov.

¹ Ú. v. EÚ C , , s. .

² Ú. v. EÚ C , , s. .

³ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁴ Ú. v. ES L 145, 13.6.1977, s. 1 Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2003/92/ES (Ú. v. EÚ L 260, 11.10.2003, s. 8).

⁵ KOM(2000) 348 v konečnom znení

- (4) Pokiaľ ide o služby osobám podliehajúcim dani, všeobecné pravidlo týkajúce sa miesta poskytovania služieb by sa skôr malo zakladať na mieste, kde sídli zákazník, ako na mieste, kde sídli dodávateľ.
- (5) Keď sa služby poskytujú osobám nepodliehajúcim dani, by aj naďalej malo byť všeobecným pravidlom, že miestom poskytovania služieb je miesto, kde má dodávateľ založený svoj podnik.
- (6) Za určitých okolností sa všeobecné pravidlá, pokiaľ ide o miesto poskytovania služieb osobám podliehajúcim dani aj osobám nepodliehajúcim dani, neuplatňujú a uplatňujú sa špecifické vyňatia. Tieto vyňatia by sa mali vo veľkej miere zakladať na existujúcich kritériách a mali by odrážať zásadu zdaňovania v mieste spotreby a zároveň nevaliť neprimerané administratívne bremená na určité hospodárske subjekty.
- (7) Keď osoba podliehajúca dani prijíma služby od osoby, ktorá nesídlí v rovnakom členskom štáte, mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti by mal byť povinný, čo znamená, že osoba podliehajúca dani by mala sama priznať príslušnú výšku DPH z prijatej služby.
- (8) Služby poskytnuté medzi rôznymi pobočkami osoby podliehajúcej dani sú obyčajne mimo rozsahu pôsobnosti smernice 77/388/EHS. V záujme väčšej právnej istoty by sa malo toto stanovisko potvrdiť v právnych predpisoch.
- (9) Preto by sa mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť smernica 77/388/EHS,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Smernica 77/388/EHS sa mení a dopĺňa takto:

(1) Do článku 6 sa vkladá tento odsek 6:

„**6.** Ak má jediná právnická osoba viac ako jednu trvalú pobočku, so službami poskytovanými medzi jednotlivými pobočkami sa nebude zaobchádzať ako s dodávkami.“

(2) Článok 9 sa nahrádza takto:

„Článok 9

Všeobecné pravidlo

1. Miestom poskytovania služieb osobám podliehajúcim dani je miesto, kde má zákazník založený svoj podnik, alebo kde má trvalé pôsobisko, ktorému sa služba poskytuje.

Ak nie je možné určiť miesto, kde má osoba podliehajúca dani založený svoj podnik alebo kde má trvalé pôsobisko, miestom poskytovania služieb je miesto, kde má daná osoba podliehajúca dani trvalé bydlisko alebo kde sa väčšinou zdržiava.

2. Miestom poskytovania služieb osobám nepodliehajúcim dani je miesto, kde má dodávateľ založený svoj podnik alebo kde má trvalé pôsobisko, z ktorého poskytuje služby.
3. Na účely odsekov 1 a 2, v prípade, že osoba je osobou podliehajúcou dani, ktorá takisto uskutočňuje aktivity alebo plnenia, ktoré sa nepovažujú za zdaniteľné dodávky tovarov alebo poskytovanie služieb, bude sa táto osoba považovať za osobu podliehajúcu dani, pokiaľ ide o všetky služby, ktoré sú jej poskytované, s výnimkou služieb určených na jej vlastné súkromné využívanie alebo na vlastné súkromné využívanie jej zamestnancami.

Článok 9a

Nehnutel'ný majetok

Miestom poskytovania služieb v súvislosti s nehnuteľným majetkom, vrátane služieb realitných agentov a expertov, poskytovania hotelového alebo podobného ubytovania, udeľovania práv na využívanie nehnuteľného majetku a služieb na prípravu a koordináciu stavebných prác, ako sú služby architektov a firiem zabezpečujúcich dozor na stavbách, je miesto, kde sa nehnuteľnosť nachádza.

Článok 9b

Preprava cestujúcich

Miestom poskytovania služieb prepravy cestujúcich je miesto **realizácie** prepravy, s ohľadom na prekonávané vzdialenosti.

Článok 9c

Kultúrne, umelecké, športové, zábavné a podobné aktivity

Miestom poskytovania služieb týkajúcich sa kultúrnych, umeleckých, športových, zábavných alebo podobných aktivít, vrátane aktivít organizátorov týchto aktivít, a prípadne aj poskytovania doplnkových služieb k týmto aktivitám, je miesto, kde sa tieto služby fyzicky realizujú.

Článok 9d

Osobitné služby poskytované osobám podliehajúcim dani

- 1.** Miestom poskytovania služieb osobám podliehajúcim dani, iných ako dlhodobý prenájom alebo lízing alebo práca na hmotnom hnutel'nom majetku, je miesto, kde má dodávateľ založený svoj podnik alebo kde má trvalé pôsobisko, z ktorého službu

poskytuje, alebo miesto, kde má trvalé bydlisko alebo kde sa väčšinou zdržiava, pokiaľ sú splnené tieto podmienky:

- a) služby sa poskytujú v členskom štáte, v ktorom sídli dodávateľ, v ktorom má trvalé bydlisko alebo trvalé pôsobisko alebo sa v ňom väčšinou zdržiava;
- b) služby si vyžadujú fyzickú prítomnosť poskytovateľa služieb alebo materiálnu prítomnosť prostriedku, pomocou ktorého sa služby poskytujú, a zároveň fyzickú prítomnosť zákazníka;
- c) služby sa poskytujú priamo fyzickej osobe na okamžitú spotrebu.

2. Ak sa reštauračné a stravovacie služby poskytujú osobám podliehajúcim dani na palube lodí, lietadiel alebo vo vlakoch počas prepravy cestujúcich, miestom poskytovania služby je miesto, kde sa dopravná služba začala.

- 3.** Na účely **odseku 1** ,dlhodobý prenájom alebo lízing' **znamená** dohodu, ktorá sa riadi zmluvou ustanovujúcou nepretržité vlastníctvo alebo užívanie hnutel'ného hmotného majetku počas obdobia dlhšieho ako tridsať dní.

Článok 9e

Preprava tovarov pre osoby nepodliehajúce dani

1. Miestom poskytovania služieb v oblasti prepravy tovarov, vrátane prepravy v rámci Spoločenstva a ~~služieb sprostredkovateľov~~, osobám nepodliehajúcim dani je miesto, kde sa doprava začala.
2. Členské štáty nemusia uplatňovať daň na tú časť prepravy tovarov v rámci Spoločenstva, ktorá zodpovedá plavbám po vodných cestách, ktoré nie sú súčasťou územia Spoločenstva.
3. ,Preprava tovarov v rámci Spoločenstva' znamená prepravu tovarov, pri ktorej sa miesto odoslania a miesto určenia nachádza na území dvoch rôznych členských štátov.
4. Za prepravu tovarov v rámci Spoločenstva sa považuje tiež preprava tovaru, pri ktorej sa miesto odoslania a miesto určenia nachádza v tom istom členskom štáte, ak táto preprava priamo súvisí s prepravou tovaru, pri ktorej sa miesto odoslania a miesto určenia nachádzajú na území dvoch rôznych členských štátov.
5. ,Miestom odoslania' sa rozumie miesto, kde sa preprava tovaru skutočne začína, bez ohľadu na prekonávanú vzdialenosť do miesta, kde sa tovar nachádza a ,miestom určenia' sa rozumie miesto, kde sa preprava tovaru v skutočnosti končí.

Článok 9f

Osobitné služby osobám nepodliehajúcim dani

- 1.** Miestom poskytovania týchto služieb ~~poskytovaných~~ osobám nepodliehajúcim dani je miesto, kde sa **tieto** služby fyzicky realizujú:
- a) doplnkové prepravné aktivity, ako je nakladanie, vykladanie, manipulácia a podobné aktivity v mene a v prospech iných osôb;
 - b) ocenenie hnutel'ného hmotného majetku a práce na hnutel'nom hmotnom majetku;
 - c) služby, ktoré sa vzťahujú na vedecké a vzdelávacie aktivity, **s výnimkou vyučovacích služieb uvedených v písmene d) článku 9g ods. 1**, vrátane aktivít organizátorov týchto aktivít a prípadne ~~poskytovania~~ doplnkových služieb;

d) reštauračné a stravovacie služby.

- 2. Ak sa reštauračné a stravovacie služby poskytujú osobám nepodliehajúcim dani na palube lodí, lietadiel alebo vo vlakoch počas služby prepravy cestujúcich, miestom poskytovania služby je miesto, kde sa preprava začala.**

- 3. Miestom poskytovania dlhodobého prenájmu alebo lízingu dopravných prostriedkov osobám nepodliehajúcim dani je miesto, kde sídli zákazník, kde má trvalé bydlisko alebo kde sa väčšinou zdržiava.**

Miestom poskytovania prenájmu, iného ako dlhodobý prenájom alebo lízing, dopravného prostriedku je miesto, kde sa dopravný prostriedok v skutočnosti dá k dispozícii osobe nepodlieajúcej dani.

„Dlhodobý prenájom alebo lízing dopravného prostriedku“ znamená dohodu, ktorá sa riadi zmluvou ustanovujúcou nepretržité vlastníctvo alebo používanie dopravného prostriedku počas obdobia dlhšieho ako tridsať dní.

Článok 9g

Služby dodávané elektronicke osobám nepodliehajúcim dani

~~Do 30. júna 2006 je miestom poskytovania služieb dodávaných elektronicke osobám nepodliehajúcim dani, vrátane osobitných služieb, ktoré sa uvádzajú v prílohe L, a služieb poskytovaných osobou podlieajúcou dani, ktorá má založený svoj podnik mimo Spoločenstva alebo tam má trvalé pôsobisko, z ktorého poskytuje služby, miesto, kde osoba nepodlieajúca dani sídli, kde má trvalé bydlisko alebo kde sa väčšinou zdržiava.~~

Článok 9g

Služby, ktoré sa môžu poskytovať na diaľku osobám nepodliehajúcim dani

1. Miestom poskytovania týchto služieb osobe nepodliehajúcej dani je miesto, kde daná osoba sídli, kde má trvalé bydlisko alebo kde sa väčšinou zdržiava:

a) služby dodávané elektronicky, predovšetkým tie, na ktoré sa odkazuje v prílohe L;

b) telekomunikačné služby, vrátane poskytovania prístupu ku globálnym informačným sieťam;

c) služby rozhlasového a televízneho vysielania;

d) vyučovanie poskytované bez fyzickej prítomnosti poskytovateľa služby.

2. Na účely **odseku 1 písm. b)**, telekomunikačné služby znamenajú služby týkajúce sa prenosu, vysielania a prijímania signálov, slov, obrazov a zvukov alebo informácií akejkoľvek povahy, prostredníctvom drôtových, rádiových, optických alebo ďalších elektromagnetických systémov, vrátane s tým súvisiaceho prevodu alebo postúpenia práva na využívanie kapacít pre takýto prenos, vysielanie alebo prijímanie.

Článok 9h

Služby poskytované sprostredkovateľom osobám nepodliehajúcim dani

Miestom poskytovania služieb poskytovaných osobám nepodliehajúcim dani **sprostredkovateľom** vystupujúcim v mene a v prospech iných osôb je miesto, ~~v prípade, keď sú takéto služby súčasťou iných plnení, ako tých, ktoré sa uvádzajú v článku 9e a článku 9j,~~ kde **sa uskutočňuje hlavné plnenie podľa ustanovení článkov 9a až 9g a 9i.**

Článok 9i

Služby osobám nepodliehajúcim dani mimo Spoločenstva

Miestom poskytovania týchto služieb ~~poskytovaných~~ osobe nepodliehajúcej dani, ktorá sídli alebo má trvalé bydlisko alebo sa väčšinou zdržiava mimo Spoločenstva, je miesto, kde táto osoba sídli, kde má trvalé bydlisko alebo kde sa väčšinou zdržiava:

a) prevody a postúpenie autorských práv, patentov, licencií, ochranných známk a podobných práv;

b) reklamné služby;

c) služby poradcov, technikov, konzultačných agentúr, právnikov, účtovníkov a iné podobné služby, ako aj spracovanie údajov a poskytovanie informácií;

- d) záväzky súvisiace s vyhýbaním sa celkovému alebo čiastočnému dodržiavaniu alebo realizácii podnikateľských aktivít alebo práv uvedených v tomto článku;
- e) bankové, finančné a poisťné plnenia, vrátane poisťovania poisťujúcich, s výnimkou prenájmania sejfov;
- f) poskytovanie zamestnancov;
- g) prenájom hnutel'ného hmotného vlastníctva, s výnimkou všetkých dopravných prostriedkov a všetkých ostatných vozidiel;
- ~~h) telekomunikačné služby vrátane poskytovania prístupu ku globálnym informačným sieťam;~~
- h)** poskytnutie prístupu a preprava alebo prenos pomocou rozvodných systémov zemného plynu a elektriny a poskytnutie ostatných priamo súvisiacich služieb;
- ~~j) služby rozhlasového a televízneho vysielania;~~
- ~~k) služby dodávané elektronicke, predovšetkým tie, ktoré sa uvádzajú v prílohe L;~~
- ~~l) služby agentov, ktorí pôsobia v mene a v prospech iných osôb, keď pre svojho zamestnávateľa vykonávajú služby uvedené v tomto článku.~~

Článok 9j

Predchádzanie dvojitému zdaňovaniu

S cieľom vyhnúť sa dvojitému zdaňovaniu, nezdaňovaniu alebo deformácii konkurenčných podmienok, členské štáty môžu, pokiaľ ide o poskytovanie **tých** služieb, ktoré sa uvádzajú **v článkoch 9 až 9i**, zaobchádzať:

- a) s miestom poskytovania služieb, ak sa nachádza v rámci Spoločenstva, ako s miestom nachádzajúcim mimo Spoločenstva, keď sa účinné používanie **alebo** užívanie služieb v skutočnosti uskutočňuje mimo Spoločenstva;
- b) s miestom poskytovania služieb, ak sa nachádza mimo Spoločenstva, ako s miestom nachádzajúcim sa na ich území, keď sa účinné používanie **alebo** užívanie služieb v skutočnosti uskutočňuje v rámci Spoločenstva.“

(3) V článku 12 ods. 3 písm. a) sa štvrtý pododsek nahrádza týmto:

„Tretí pododsek sa neuplatňuje na služby, ktoré sa uvádzajú v **článku 9g ods. 1 písm. a)**.“

(4) Článok 21 v znení článku 28g sa mení a dopĺňa takto:

a) v odseku 1 sa písmeno b) nahrádza týmto:

„b) osoby podliehajúce dani, ktorým sa poskytujú služby, na ktoré sa vzťahuje článok 9 ods. 1, ak služby poskytuje osoba podliehajúca dani, ktorá nesídlí na území krajiny;“

b) dopĺňa sa tento odsek 5:

„**5.** V prípadoch, keď plnenie podliehajúcej dani uskutočňuje podnik osoby podliehajúcej dani, ktorý sa nenachádza na území krajiny, keď má tá osoba zároveň pobočku v rovnakom členskom štáte ako zákazník, osoba podliehajúca dani sa považuje, na účely odsekov 1 a 2, za osobu, ktorá nemá sídlo na území krajiny.“

(5) Článok 22 ods. 6 písm. b v znení ustanovenom v článku 28h smernice 77/388/EHS sa mení a dopĺňa takto:

a) Prvý pododsek sa nahrádza týmto:

b) „Každá osoba podliehajúca dani s identifikačným číslom pre DPH predkladá zároveň súhrnný výkaz o nadobúdateľoch s identifikačným číslom pre DPH, ktorým dodala tovar za podmienok ustanovených v článku 28c časť A) písm. a) a d), a o príjemcoch označených na účely dane z pridanej hodnoty v plneniach uvedených v piatom pododseku a o zákazníkoch podliehajúcich dani, ktorým poskytla služby za podmienok ustanovených v článku 9 ods. 1.“

b) Tretí pododsek sa nahrádza týmto:

„V súhrnnom výkaze sa uvádza:

- číslo, ktorým sa osoba podliehajúca dani identifikuje na účely dane z pridanej hodnoty na území krajiny a na základe ktorého uskutočnila dodávky tovarov v súlade s podmienkami určenými v článku 28c časť A) písm. a) a na základe ktorého poskytovala služby za podmienok určených v článku 9 ods. 1,
- identifikačné číslo pre daň z pridanej hodnoty každej osoby prijímajúcej tovar alebo služby v inom členskom štáte a na základe ktorého jej bol dodaný tovar alebo služby,
- pre každú osobu prijímajúcu tovar alebo služby, celkovú hodnotu dodaných tovarov alebo služieb, ktoré uskutočnila osoba podliehajúca dani. Tieto sumy sa hlásia pre kalendárny štvrt'rok, v ktorom vznikla daňová povinnosť.“

e) ~~Dopĺňa sa tento šiesty pododsek:~~

~~„Pokiaľ ide o služby, ustanovenia prvého a tretieho pododseku sa uplatňujú od 1. januára 2008.“~~

(6) V Článku 28b sa časti C), D), E) a F) sa zrušujú.

Článok 2

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do **1. júla 2006**. Bezodkladne oznámia Komisii znenie týchto ustanovení a korelačnú tabuľku takýchto ustanovení a tejto smernice.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upraví členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

*za Radu
predseda*